

Dragi čitatelji,

U našem časopisu već niz godina negujemo uporabu hrvatskog nazivlja s time da sve značajnije tekstove koji mogu biti zanimljivi i za naše inozemne čitatelje prevodimo i na engleski jezik. Sličnu praksu primjenjujemo i kod naših stručno znanstvenih simpozija gdje se kao simpozijski jezik koristi hrvatski jezik, ali i uz simultano prevođenje naših izlaganja na engleski jezik i obratno, svih engleskih izlaganja inozemnih sudionika na hrvatski jezik. Naše simpozijske publikacije kao što je zbornik sažetaka radova te izdanja inozemnih radova tiskaju se na hrvatskom jeziku uz prijevod i redakciju koju rade stručnjaci koji dobro poznaju stručno nazivlje na hrvatskom ali i na engleskom jeziku. Smatramo da je takva praksa vrlo korisna za očuvanje tradicije i jezika koji je naše bogatstvo. Tako nastojimo očuvati i naše staro a i danas vrlo prikladno i odgovarajuće nazivlje kojim izražavamo i označavamo niz pojmova u tehnici i znanosti.

Želio bih spomenuti samo neke koji su zajednički brojnim strukama i granama znanosti i tehnike. Ovdje, primjera radi, mislim na one pojmove koje koristimo ne samo u stručnoj komunikaciji i koji imaju zajednički završetak –šte. Primjeri takvih su riječi rosište, vrelište, plamište, stinište, kaplište. Listajući stare tehničke publikacije na našem hrvatskom jeziku iz vremena od prije tri četvrtine stoljeća koje su pripremali stručnjaci koji su se bavili mazivima i podmazivanjem, sa zadovoljstvom sam mogao utvrditi da je već tada korišteno mnogo pojmova koje koristimo i danas u multidisciplinarnoj grani koja je mnogo kasnije dobila naziv tribologija.

Nažalost, svjedoci smo sve češćih pojava uporabe engleskog jezika u unutarnjoj komunikaciji unutar naše zemlje. Razmetanje engleskim riječima u javnom govoru, pisanje komercijalnih i tehničkih informacija, ponuda, stručnih i znanstvenih radova su samo neki od pojavnih oblika zla kojeg možemo pripisati čak i podložničkom mentalitetu. Neka nam ne bude isprika ali moram reći da je spomenuta pojava korištenja engleskih riječi u unutrašnjoj komunikaciji u sve većoj mjeri prisutna i u nama susjednim visoko razvijenim zemljama Europe koje posjeduju bogatu riznicu povijesnih dostignuća znanosti, umjetnosti uz ogromna bogatstva vlastitih jezika. Uporaba hrvatskog jezika nužna je za naš tehnički, znanstveni, gospodarski i industrijski razvoj. Svijest da kulturna i gospodarska zapostavljenost može biti uzrokovana jezikom, dovela je do toga da su se svi europski narodni jezici pa i hrvatski razvili u punopravne komunikacijske jezike na kojima se može govoriti i pisati o svim temama znanosti, umjetnosti, tehnike i gospodarstva.

Za razliku od potreba unutrašnje komunikacije gdje se mora negovati hrvatski jezik moramo biti svjesni da je danas stjecajem okolnosti realno rješenje uporaba engleskog jezika u međunarodnoj komunikaciji. Nažalost, brojčano manje jezične zajednice moraju prihvatiti engleski jezik za međunarodnu komunikaciju pa je tako za nas nužno negovati i dobro poznavanje engleskog jezika. Proces ujedinjavanja Europe potaknut je sve prisutnijom američkom gospodarstvenom i kulturnom

dominacijom. Prihvaćeno načelo obrane je njegovanje nacionalnih duhovnih i gospodarskih bogatstava i dostignuća. Temelji europskog ujedinjavanja sadrže poticaje za razvijanje nacionalnih posebnosti svih, velikih ali i malih naroda. Različitost jezika smatra se velikim kulturnim bogatstvom Europe. Jezična raznolikost doprinosi razvoju društva i gospodarstva i utječe na demokraciju i kulturu. Poticanje višejezičnosti i očuvanje jezične raznolikosti su uključeni u temelje politike Europske unije. Ipak, moramo biti svjesni da je uporaba engleskog jezika u Europskoj uniji neizbježna, posebno i zbog činjenice da u nizu primjera i nema druge mogućnosti kao npr.: zračni i pomorski promet, međunarodna trgovina, internet te znanost. Engleski jezik je tu zamijenio druge jezike što treba prihvatiti kao činjenicu.

Dragi čitatelji, prije četiri je godine naše društvo izdalo *Englesko-hrvatski naftni priručni rječnik* kojim je učinjen, mojom ocjenom, važan doprinos uporabi hrvatskog jezika u stručnoj komunikaciji naše struke. Uporabom hrvatskog jezika odupiremo se dominaciji brojnijih naroda. Dominacija engleskog jezika je u krajnjem učinku ekonomska dominacija. Dosljedna uporaba hrvatskog jezika u stručnoj i znanstvenoj komunikaciji vrlo je važna za izbjegavanje mogućih negativnih utjecaja na tehnički i gospodarski razvoj, što kao posljedicu izaziva i gospodarsko i socijalno propadanje. Za dosljednu uporabu hrvatskog jezika u unutarnjoj komunikaciji potrebno je hrvatski jezik prilagođavati novim medijima i tehnikama komuniciranja kako bismo izbjegli opasnost funkcionalnog zaostajanja za drugim europskim jezicima. Zaključujući, ističem da je izloženo u skladu s politikom očuvanja jezične raznolikosti i poticanja višejezičnosti u Europskoj uniji.

Vaš urednik

Ivo Legiša

Dear Readers,

For a number of years, now we have been nurturing the use of Croatian nomenclature in our journal, while all the more significant texts, which could be of interest also to our foreign readers, are being translated into English. A similar practice is used also for our scientific symposia, where Croatian is used as the official language, with direct interpretation of our presentations into English and vice versa: All English presentations of our foreign participants are being interpreted into Croatian. Our symposia publications, such as the Symposium Proceedings and Abstracts, as well as editions of foreign papers, are being published in Croatian, with translation and proofreading done by experts familiar with expert terminology in both Croatian and English. We feel that such practice is highly useful for preserving traditions and the language that constitutes our wealth. We thus try to preserve also our old, but still most adequate and appropriate nomenclature, expressing and denominating a number of notions in science and technology.

I should like to mention only some which are common to many professions and branches of science and technology. For example, I am referring to the notions used not only in expert communication, ending (in Croatian) in *-šte*. The examples of such words are (in Croatian): *rosište, vrelište, plamište, stinište, kapljište*. Browsing over old technical publications on our Croatian language from the times three quarters of a century ago, prepared by experts who were into lubricants and lubrication, it was my pleasure to establish that, even back then, many notions were used which we are still today using in the multidisciplinary branch that was much later named tribology. The use of Croatian language is necessary for our technical, scientific, economic and industrial development unfortunately, English language is being increasingly used also in the internal communication within our country.

Showing off with English words in public speech, writing of commercial and technical information, tenders, expert and scientific papers, are only some forms of the evil which we can attribute even to submissive mentality. Let it not be an excuse, but I have to say that the mentioned phenomenon of using English words in internal communication has been increasingly present also in our neighbouring, highly developed European countries, having a rich scientific and cultural heritage, with an enormous amount of riches stored in their own languages. The awareness that cultural and economic neglect may be caused by language has led to the situation where all European national languages, including Croatian, have developed into full communication languages, providing the ability to speak and write about all the topics of science, art, technology and economy.

Unlike the needs of our internal communication, where we must nurture our Croatian language, we must be aware that today the realistic situation is requiring the use of English language in international communication. Unfortunately, numerically smaller language communities must accept the English language for international

communication, so that it comes as a necessity for us as well. The process of European integration has been incited by a growing American economic and cultural domination. The defense principle that has been adopted is the nurturing of one's national, spiritual and economic riches and achievements. The grounds of European integration contain incentives for developing national peculiarities of all nations, be they large or small. Language diversity is considered to be a great cultural asset of Europe. Language diversity contributes to the development of society and economy and impacts democracy and culture. Encouraging multilingual character and preservation of language diversity are in the very foundations of the European Union policy. Still, we must be aware that the use of English language in the European Union is inevitable, especially due to the fact that in a number of cases there is no other possibility, such as: air and maritime traffic, international commerce, the Internet, and science. The English language has here replaced other languages and there is no alternative, which should be accepted as a fact.

Dear Readers, four years ago, our Society has published an *English-Croatian Reference Dictionary of Petroleum*, in my opinion constituting a considerable contribute to the use of Croatian language in the expert communication of our profession. By using Croatian language, we are fighting the domination of larger nations. Domination of the English language is ultimately an economic one. A consistent use of the Croatian language in expert and scientific communication is extremely important for avoiding possible negative impacts on the technical and economic development, resulting in both economic and social decay. For a consistent use of the Croatian language in internal communication, the Croatian language has to be adapted to new media and techniques of communication, so that we may avoid the danger of lagging behind other European languages in functional terms. In conclusion, permit me to point out that all the above is consistent with the policy of preserving language diversity and encouraging the multilingual character of the European Union.

Your Editor

Ivo Legiša